

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyílttér soronként 30 fillér.

A társadalmi iparpártolás és a magyar kereskedelem érdekei.

Sajnos, hogy a végzettől kényszerítve a betegszobához vagyok kötve és nem láthatám magam előtt a magyar ifjúságot, a mint fáradságot nem kímélve, sorban bejárja az üzleteket, föl-szólítva azok tulajdonosait hazai árúk bevezetésére s nem vehettem eddig tevékeny részt ez utóbbi napok jelentőségteljes mozgalmában, pedig mint hazánk kereskedelmének egyik szerény munkása, ebben részt kívánok venni, még fokozottabb erővel, mint eddig, habár igazolhatom, hogy a múltban is részt vettem, sőt talán az elsők között voltam.

Mint a Weiss Gyula (Kossuth Lajos-utcai) cég alkalmazottja, a múlt év december hó első napjaiban a „Magyarország“ egyik vezércikkétől áthatva, arra az elhatározásra jutottam, hogy főnökeimet rábirjam, miszerint azok a közlő karácsonyi vásár alkalmával egy teljes nagy kirakatot megtöltsenek tisztán hazai iparcikkkel, a női szövöttárú és textil szakmából. Ez annál is inkább nagy áldozat volt, mivel hazai iparunk ezen termelési ága van leginkább elmaradva a termelés mennyiségét illetőleg, a külföldi nagyipartól. És,

TÁRCA.

A közművelődési egyletek és a nők.

Meg vagyok róla győződve, hogy kedves asszonytársaim között találkoznak, akik a kulturegyletek céljával nem igen vannak tisztában. Ilyen komolyabb és elvontabb dolgok nem izgatják túlságosan a divatos kontyos fejcséket és ha elgondolkoznak is egy keveset rajta, rövidesen eldöntik, hogy a közművelődési egylet célja és feladata a műveltséget terjeszteni és nyugodtan rábizva, hogy hat csak terjessze a műveltséget tovább, napirendre térnek felette.

Tény, ha szószerint vesszük a dolgot, hogy a „közművelődési“ szó csakugyan a műveltségnek és művelődésnek a társadalmi osztályok összeségében való terjesztését jelenti és ennek szolgál is az ipar, az irodalom, a művészet pártolásával kulturintézmények, főként iskolák létesítésével stb. De hazánkban, hol ugy a közjogi, mint politikai és nemzetiségi viszonyok egészen mások, mint boldogabb nemzeteknél, itt hazánkban a legegyszerűbb szónak is sokkal több és mélyebb értelmű jelentősége van, melyet keresnünk kell. Így ez az egyszerűnek látszó két szó: *közművelődési*

sajnos, e vállalkozásunk nem a legjobban vált be.

Már annak idején kívántam megindítani első sorban fővárosi kereskedőink körében azt a mozgalmat, hogy áruházaiukban külön jelzéssel ellátott „magyar árúsoportot“ vezessenek be. Azonban, bár az akarat és előrelátás, valamint a hazafiasság ép annyira megvolt főnökeimben, mint a kellő bátorság arra, hogy ilyen fontos újtással lépjenek a nagyközönség elé, sajnos, tervem nem volt kivihető, mert a társadalmi mozgalom akkor még nem öltött akkora arányokat, mint ma, a vásárlóközönség támogatása nélkül pedig a kereskedők egymagukban nem tehetnek eleget a honi ipar pártolására.

Nem kívánok most utólag bővebben elmélkedni az elmúltak fölött, hiszen elénk tárul és teljes pompájában készül kibontakozni egy a maga teljességében oly nagyszerűen indított mozgalom, melyben mindnyájunknak részt kell vennünk akár mint kezdeményezők régi hírnevűkhöz méltó mágnáshölgyeink, akár pedig mi, mint egyszerű polgárai hazánknak, kik épen olyan fogyasztói vagyunk az ipartermékeknek, mint di-csőséges honleányaink, ilyen egyetértéssel, ilyen segélytársaktól övezve küzdelmünk a biztos győzelem felé vezet.

Dicső honleányok! Hozzátok fordulok, mikor a magyar iparosmunkások sivar helyzetét kell ecsetelnem és legyen

egylet, egész láncolatát a jelentőségeknek és feladatoknak tárja a vele komolyan foglalkozók elé. Hogy a legrövidebb, de mégis legprecízebb meghatározást adjam: minden hazai kulturegyletnek a *magyar műveltség* terjesztése a célja és feladata.

És itt óriási fejtegetésekbe bocsátkozhatnánk a nemzeti kérdések felett melyekről ott a szőke Tisza partján vajmi keveset tudhatnak a kis mamák. Röviden érthetővé teszem a dolgot, úgy mint ahogy a tavasszal egy országos hírű publicista rokonom nekem magyarázta: „Gondolj magadnak egy hordó bort, mely azonban nincs egészen tele; fel kell önteni; ha a bor erős és nemes öntsd fel akármilyen silánnyal, fel fogja dolgozni, magába olvasztja, magához hasonlónak teszi; ha azonban a bor gyenge, nem lesz képes azt az idegen bort feldolgozni, hanem apránként ő maga is elveszti jellegét és olyanná válik, mint az. — Így van a magyar nép is, nincsen tele a hordója, valóságban nem is egyféle, de német, tót, oláh, rác borral töltögetik fel; küzd a nemes magyar faj, hogy feldolgozza a sok idegen elemet, de vajjon fog-e ez a végén sikerülni neki, nem pusztul-e el ő maga is a keveredésben?“

Valóban nem lehetne érthetőbben ezt a dolgot megmagyarázni. Egy nép van itt, mely egy évezred óta küzd az

erre elég azt mondanom, hogy immár 1,000.000 munkabíró magyar többnyire iparosmunkás ment már új hazát keresni túl a tengeren! A magyar nők, kik a múltban minden viszontagságban, még háborúban is követték hitvesüket és arájukat, társadalmilag szervezkedve, a jelenleg sínylődő iparimunkások helyzetét teljesen megjavíthatják, keresetforrást nyithatnak nekik s így nem koldusokat, hanem öntudatos munkásokat nevelhetnek hazánknak.

A főkéllék, hogy a keletkezett mozgalom mind nagyobb arányokat öltve, azt kellőkép átérezze hazánk minden polgára, követeljen magyar árút a kereskedőtől mindenki, a ki akarva, nem akarva ennek tartására kényszerítve lesz, ha nem is teljesen, de mindenesetre a magyar árúnak elsőbbségi jogát biztosítva.

Egy példával fogok erre szolgálni: Nevezett cég, melynek alkalmazottja vagyok, a téli idényben a felöltőosztály egyik minőségű posztószükségletét beszerezni óhajtván, felhívta a zsolnai posztógyárat ajánlattételre, mely gyár nekünk öt év óta szállítja ezt a cikket, úgy tavaszi, mint téli minőségben körülbelül 40—50.000 korona értékben évente. Mivel utóbbi időben a gyapjú ára annyira emelkedett, hogy a gyár ezt az árút nem bírta a múlt évi áron szállítani, mi meggyőződést kívántunk szerezni a külföldi piac árúviszonyairól,

öt környező és öt összeroppantani akaró idegen fajok terjeszkedésével. Óriási harc ez, mely állandóan folyik és ebben a harcban kell a magyar asszonyoknak is a részüket kivenniök.

Régi dolog, valóságos közhely már, hogy nemcsak az egyesek, de egész országok és nemzetek sorsa is az asszonyok kezébe van letéve. Que femme rent, Dieu le vent. — A férfiak bátorsága dönti el egy háború kimenetelét, de valójában háború és béke, a férfiak bátorsága vagy gyengesége csak asszonyokon mulik, mert a legerősebb férfit is nő hozta világra, nő nevelte, nő szerette.

És mi, kik ilyen hatalmasak vagyunk, mi összetett kézzel nézzük a magyarság harcát, mi könnyen gondolkunk arra, hogy vajjon hatalmas, boldog — vagy egy elsorvadt boldogtalan hazában fognak-e élni gyermekeink? Bizonyára nem! A lelkesültség, az ügybuzgalom ott szunnyadoz minden nő lelkében, csak lángra kell annak lobbania, hogy hatalmasan lobogva égjen az eszmeért. És nem is olyan sok az, amit tőlünk kérnek. Arra törekedni mindenben, még a legcsekélyebb dologban is, hogy avval a magyarságnak használjunk, elkövetni mindent a magyarság diadalra jutásáért, im evvel szolgáljuk és támogatjuk legjobban a közművelődési egyleteket is.

Wettsteinné Szluha Margit.

egy reichenbergi posztógyárostól egy mintavég árút hozattunk. E gyár árúja, ha nem is szebb, de okvetlen oly szép volt, mint a zsolnai és nem is drágább, mi azonban mégis a zsolnai minőség mellett döntöttünk, hogy annak értéke hazai termelésünk javára szolgáljon és ezt azzal indokoltuk, ha rosszabb és drágább is volna ezen árú, mégis ennél kell hogy maradjunk úgy a magunk, mint a közönség érdekében.

Való igaz, hogy ezen cikkek gyártására egyedül a zsolnai gyár van bevezetve nálunk, de tekintsük csak azt a körülményt, hogy e gyár alig 10—15 évvel ezelőtt alig volt életképes, csak hogy épen stagnált, míg talán négy évvel ezelőtt kénytelen volt üzemét meg-nagyobbítva Csacán egy ugyanolyan, talán méreteiben még nagyobb gyárat alapítani s ha tőkéseink elzárkóznak ilyen gyáralapítás kezdeményezésétől, ha kell, fog a zsolnai gyár még két-három fióktelepet létesíteni.

A társadalom szervezkedésének köszönhetjük azt is, hogy jelenleg a kereskedő már kényszerítve van előbb megnézni, illetőleg megrendelni a magyar gyárosok mintagyűjteményeit és csak azután szerzi be azokat a cikkeket a külföldről, melyek itthon nem készülnek.

Nem is kell, hogy a hazafiság vezérelje a kereskedőt bevásárlása alkalmával, nem kell ahhoz a legkisebb hazafiság sem, sőt önzés, öncél az, ha kizárólag hazai cikkek beszerzésére törekszünk, mi által a munkáskereső viszonyok javulnak és ha van kereset, akkor a munkás is a fogyasztók táborát növeli.

Ertsük meg a kor hívó szavát. A hatalmas Németbirodalom magas agrár-vámokkal védi nyers terményeit a külső verseny ellen. Ez nálunk, mint nemzeti államban, lehetséges is volt, nálunk a társadalomra hárul a feladat, ha nemzeti létét meg akarja tartani és nem akar továbbra is a gyarmatállam alacsony színvonalán megmaradni. Alapítsunk, teremtsünk, akarattal, tettel, erős magyar gyáripárt, mert Magyarország csak akkor lehet nagy és régi hírnevéhez méltó, ha nemesak politikájával, hanem iparával útját állja a németek „Drang nach Osten” terjeszkedési vágyának.

Most, midőn bejelentem a t. Elnökségnek a „Magyar Védőegyesület”-be való belépésemet és kérem felvételmet, teszem ezt azzal az ígérettel, hogy minden időmet és erőmet hazám ipara és kereskedelme felvirágzásának fogom szentelni és annak mindig buzgó előharcosa leszek.

Kardos Miksa.

Tiszta asztalkendőt kérünk!*

A ki nem tartozik a legfelsőbb tizezrekhez és módjában nincsen a Nemzeti Kaszinóban étkezni, hanem mint közönséges halandó éhségét valamelyik polgári vendéglőben akarja csillapítani, gyakran kellemetlen tapasztalatokat tehet. Mint a fővárosi élet sok minden nyilvánulásában, a vendéglőben is észlelheti, hogy sok budapesti emberben hiányzik a tisztaság iránt való érzék. Már a pincér megjelenése, kivált azé, ki az ételeket és italokat felszolgálja —

a fizető pincér mindig elegáns és tisztább — nem éppen étvágygerjesztő. Fehér mellénye nem kifogástalan, frakja vagy spenzerje zsirós és tavalyi mártások nyomait viseli magán és a legfontosabb, keze sem tiszta, pedig ujjai a legnagyobb elővigyázat mellett is gyakran érintkezésbe jönnek a felszolgálható ételekkel, ha, mint az nagyforgalmu üzletekben szokás, több vendéget egyszerre szolgál ki.

Addig, míg a pincér a megrendelt ételeket hozza, ráérünk arra, hogy az előttünk fekvő eszközöket közelebről megvizsgáljuk. Megnézzük a tányért, a kanalat, kést és villát és a tartott szemlének eredménye szerint, több vagy kevesebb étvággal fogyasztjuk el az ebédünket. De még akkor is, ha az evőeszközök tisztasága ellen semmi megjegyzésünk nincsen, — mert ez is lehetséges — egy kifogásunk majdnem mindig van: és az az asztalkendő ellen irányul. Az asztalkendőkérdés pedig oly fontos, hogy érdemes vele körülményesebben foglalkoznunk.

A budapesti vendéglősök véleménye — tisztelet a kivételnek — az, hogy a legnagyobb fényűzés: a tiszta, azaz más vendégtől még nem használt asztalkendő. Véletlen szerencse, ha az ember ilyenhez jut; rendszeren úgy kezelik, hogy a pincér a használt asztalkendőt egy kis vízzel lelocsolja, összehajtja és a prés alá teszi. Rövid idő múlva, a mint a szükség beáll, megint egy másik vendégnek adják és éppen nem mondhatom, hogy most, nedves állapotban, kívánatosabb volna, mint ha egyszerűen piszkos, de legalább száraz volna. Az asztalkendő arra való, hogy a vendég evés közben vagy után száját, esetleg ujjait vele megtörölje. Már most könnyen el lehet képzelni, hogy vendéglőkben az asztalkendőt tudóbajos ember is használta, a száját vele megtörölte és az ajkán levő nyálkájával meg is fertőztette. Mi sem könnyebb, mint az, hogy a ki utána az így fertőzött asztalkendőt használja, az az odatapadt bacillusokat a szájához, esetleg a szájába hozza és a tuberkulózist megkapja. Ugyanígy vagyunk a bujakórságos vendéggel. Ennek a nyála is betegséget okozhat, ha ajkunkhoz tapad. Szóval tehát használt asztalkendő ezt a fertőzést is közvetítheti. Arról pedig nem is akarok szólni, hogy sajnos, vannak vendégek, kik arra is használják, hogy vele orrukát és arcuk izzadságát is letöröljék.

Mindezekből következik, hogy a tiszta asztalkendő úgy a tisztaság mint a közegészség egyik fontos követelménye. Már most az a kérdés, hogy miként lehetne a bajon segíteni, a nélkül, hogy a nagyobb költséget, melyet az asztalkendők gyakori mosása okoz, a vendéglős meg ne érezze. Véleményünk a következő: A kisebb vendéglőkben tessék a papiros-szalvétákat használatba hozni. A jobb vendéglőkben pedig tessék minden vendégnek — kivétel nélkül — friss és tiszta asztalkendővel szolgálni, ennek fejében azonban bátran lehet néhány fillért föl-számítani. Ezen eljárás sok külföldi városban bevált. Miért ne válhatna be nálunk is!

Cséri J.

Segítség! Megfulladunk!!

Igazán bámulom azt a rendkívüli nagy türelmet, a mellyel Orsova község lakossága az igazán tűrhetetlen állapot iránt viseltetik. A tűrhetetlen állapot alatt értem azt a rengeteg port amely Orsova utcáin felgyülemlik, s a melyet szellő annyira felkavar, hogy a levegő átláthatatlanná válik, megtelítvén ruhánkat, szemünket, szánkát, tüdőnket a közegészségügyi állapotok legmagasabb dícsőségére.

Hát ha már nem akarnak a mi egészségünkkel törődni, törődjenek az idegenekével, azokéval sem azért, mintha drága egészségüket félténék de az idegen forgalom emelése szempontjából, melyből városkánknak meglehetősen nagy haszna van.

Minden valamire való községben, ahol törődnek a közegészségüggyel, ilyen botrányos állapotokat meg nem tűrnének, s városunkban sincsen egyetlen egy számottevő ember, aki ezen poros-állapot ellen ki nem kelne, s voltaképen mi a közvéleményt tolmácsoljuk csupán, midőn minden e tekintetben illetékes tényezőt arra kérünk, hogy a rengeteg por ellen rendes öntöztetés behozatalával segíteni szíveskedjék.

Nem bánjuk mi azt, akár hivatalos, akár társadalmi uton is hozzassék be az utcák öntözése, csak behozassék, mert a mostani állapotok meghagyása mellett nem tudnak majd elég szanatoriumot építeni az országban; mind tüdővészbe esünk.

A község ne fukarkodjék ilyen tekintetben; szerezzen be egy vas öntöző kocsit, 800—1000 koronából kifutja, s egész nap öntözhessen. Az öntözést napi 6 koronáért bárki elvállalja, s így az egész öntöztetés apr. közepétől szeptemberig minden napot számítva 1000 koronába kerülne. Nos, ez nem pénz akkor, amidőn legdrágább kincsünköröl, az egészségről van szó. De ez a számítás maximális, mert hiszen alig tehető föl, hogy 5½ hónapon ne essék egyszer sem az eső.

A hordó megtöltése egy egyszerű kézi szivattyúval könnyen elvégezhető; vizünk van elég, nem kell tehát ide más csak egy kis jó akarat, egy kis törődés.

A község képviselőtestülete foglalozhatnék ez ügygel, s keressen módot arra nézve, hogy e szaharai állapotok mentől előbb véget érjenek.

HIREK.

Meghívó. Az 1848-diki törvények apr. 11-dikén történt szentesítésének évfordulója a husvétii szünetbe esvén, e miatt elmaradt iskolai ünnepség apr. 21-én d. e. fog megtartatni, és pedig a következő sorrend szerint:

1. Reggel 8 órakor ünnepélyes istentisztelet a róm. kath. és ág. ev. templomban.

2. Istentisztelet után a tanuló ifjuság a tornacsarnokba vonul s itt iskolai hazafias ünnepet tart a következő műsossal:

I. Szózat, éneklí az ifjuság.

II. Szeresd hazádat, költemény Reviczky Gyulától, Szavalja: Stojka Miklós IV. oszt. tan.

* Az „Egészség” februári füzetéből.

III. *A csónka honvéd*, költemény Pósa Lajostól, szavalja Bonomi Gabriella el. isk. IV. o. tan.

IV. *Alkalmi beszéd*, tartja Mihalik Sándor áll. polg. isk. igazgató.

V. *Élj ősaink hazája*, éneklé az ifjuság.

VI. *Hajnal hasadásán*, költemény Móra Istvántól, szavalja Laleszku Miklós polg. isk. IV. o. tan.

VII. *Ezer év*, költemény Lyubi Sándortól, szavalja Bajás Károly polg. isk. IV. o. tan.

VIII. *Az özvegy és fiai*, költemény Tompa Mihálytól, szavalja Alexiovics Olga polg. isk. IV. o. tan.

IX. *Hymnus*, éneklé az intézeti kar.

A t. szülőket és iskolabarátokat az ünnepségre ez uton meghívja az igazgatóság.

Kinevezések. A belügyminiszter *Báthory* Zsigmond orsovai határszéli rendőrkapitánysághoz beosztott és a petrozsényi kirendeltség vezetésével megbízott határszéli rendőrfogalmazót fizetés nélküli határszéli rendőrkapitánnyá, továbbá az orsovai központba beosztott *Erdélyi* Kálmán bpesti lakost fizetés nélküli határszéli rendőrfelügyelővé nevezte ki.

Esküvő. *Dr. Zsugor* Endre vármegyei közigazgatási gyakornok e hó 16. Karánsebesen az ottani r. k. templomban örök hűséget esküdött *Schmidt* Mariskának. Gratulálunk!

Báziási határszéli rendőrségi kirendeltség. Az orsovai határszéli rendőrkapitánysághoz beosztott báziási kirendeltség működését e hó 28-án kezdé. A kirendeltség vezetője *Bárkányi* Ferenc h. sz. rendőrbiztos lesz, a ki különösen a csónak közlekedés ellenőrzésével van megbízva.

Meglopott tolvaj. Lapunk multkori számában jelentettük, hogy Römer vasuti vendéglős házi szolgálja gazdáját meglopván elszökött. A vett értesülés szerint sikerült ugyan a csendőrségnek a jó madarat Steierlakon elfogni, azonban az ellopott mintegy 1500 korona értékű pénzből nem találnak nála egy rossz fabatkát sem. A tettes előadása szerint *Krussovecz* községben, ahol egy volt rabpajtásához ellátogatott és vele együtt a falu *Bidiviu-féle* kocsmában mulatni mentek, egy sikerült kis huszonegyes után lerészegítették ivó és mulató pajtásai és a midőn már teljesen részeg volt, az összes pénzt tőle ellopták. A tettes és vele együtt az egész mulatókompanyia e hó 15-én este csendőrfedezet mellett az orsovai járásbirosághoz bekisértettek. Sajnos azonban Römer úr aligha fogja a tőle ellopott pénzt viszontlátani, mert bizony úgy látszik a *krussovecziek* is barátjai a lopott pénznek.

Rablási kísérlet. *Avramovics* Zsíkó szerbiai származású orsovai lakos volt hajóslegény a napokban este 9-10 óra tájban *Chriszta* *Stefán* romániai illetőségű orsovai lakost az utcán megtá-

madván, pénzét elakarta rabolni, de ebben az arrafelé járó emberek által megakadályoztatott. A jó madár megbüntetés véget a k. járásbiroságnak adott át.

Lopás. *Moaka* *Mihály* ó-ogradenai lakos *Gósa* *Demeter* vagyonszoci erdőőr őrizetére bízott 2490 Korona értékű tölgyfadongát a *Laku-Sztrnyák* nevű erdőrészből ellopta. A csendőrség a dongát *Moakánál* meg is találta a ki tettét beismervén megbüntetés végett a helybeli kir. járásbiroságnak feljelentett.

Idegen forgalom. A szép idő utazásokra csábítja az embereket. Különösen az iskolák ifjusága az, mely szárnyra kel. Orsovára való kirándulásukat eddig a következő iskolák jelentették be: szatmári ev. ref. főgymnasiumi; szegedi piarista gym., temeskubini polg. fiúiskola; szászvárosi polg. leányiskola.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy mai napon a helybeli piacon

Nachtnebel **András**

cég alatt, fűszer- és csemegeárúkereskedést nyitottam.

Több évi itt működésem alatt szerzett alapos ismereteim és sokol-

dalu tapasztalataim folytán ama kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőim követelményeinek minden tekintetben legpontosabban megfelelhettek.

Midőn ezen vállalatomhoz becses támogatását kérem, vagyok cégjegyzésemet szíves figyelmébe ajánlva,

kiváló tisztelettel

Nachtnebel **András.**

Meghívó.

Az Orsovai Magyar Közművelődési Egyesület f. hó 29-én d. e. 11 órakor az állami iskola rajztermében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az egyesület összes tagjai ezennel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az egyesület működéséről.
3. Pénztáros jelentése.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. Költségelőirányzat megállapítása.
6. Magyar Ház ügye.
7. Indítványok.

Orsova, 1906. apr. 12-én.

Mihalik **Sándor**

elnök.

Orelli **Zoltán**

titkár.

Szál J. József

Orsova.

Tisztelettel értesíti a t. közönséget, saját házában **Széchenyi utca 426. szám** alatt

bornagykereskedést és cseréptéglarakart

vezet, miért is legjobb minőségű **fehér asztali, rizlingi, katarka és muskatály** valamint kitűnő minőségű **siller** borait ajánlja.

Az adózatlan bor ára literenként 38 fillértől felfelé. Megadózott bor palackokban 50 fillér.

Az elsőrendű nagy fedőcserép ára 28 korona (1000 drbként).

Az elsőrendű normális fedőcserép ára 26 korona (1000 drbként).

Ugyanott sós hal 60-80-100 koronáért és friss hal közepfajú 100-120 „ 100 kgként „ „ nagyfajú 150-200 „ kapható.

— Nagyban való vételnél olcsóbb árak. —

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb gyógyszer. Elsősorban az **I-sőrendű természetes szénsavas**

natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másféltérenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített vízzel, sőt a szódavíznél is **olcsóbb**, hogy az **AGNES-ICIRUS** vizet a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki olcsón beszerezhető legyen, már a **vidéki nagyobb városokban is lenakatok szerveztettek**, így a forrás leírásának ismertető füzetét **ingyen kapható**. A forráskezelőség. — Kapható minden fő-üzletben és elsőrangú vendéglőben. **Kedvelt borvíz!**

ÁGNES-

Forrás-t, mely ideges gyomorban, légsű, csontlágylás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és **ragályos betegségektől**, mint typhus, cholera megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai **AGNES--forrás** vízzel éltek.

